

STICHTING JOODS MAATSCHAPPELIJK WERK

Aan: Leden van de Raad van Toezicht van JMW, de leden van de Gemeenschapsraad van JMW, de leden van de Cliënten- en deelnemersraad en de leden van de Ondernemingsraad

Van: Hans Vuijsje, algemeen directeur/bestuurder

Datum: 18 april 2005

Referentie: HV/JB/05-095

Betreft: Lopende zaken, april 2005

Archief Philip Staal

Er is over de afgelopen periode heel wat te melden. Het is opnieuw een hectische en spannende periode voor JMW. Laat ik er maar meteen mee beginnen.

Instellingszaken

- Bezoek staatssecretaris VWS

Op 7 maart j.l. bracht staatssecretaris Ross-van Dorp met een aantal ambtenaren een werkbezoek aan JMW. Het eerste deel van het werkbezoek bestond uit een korte inleiding van de bestuurder, een bespreking van de verschillende leeftijdscategorieën cliënten door Karien Anstadt en vervolgens de behandeling van een aantal cases door Manja Pauka (maatschappelijk, werker), Marianne Fuchs (groepswerker) en Jan Tof (thuiszorg). De presentatie, in aanwezigheid van Peter Konijn, voorzitter Cliënten- en deelnemersraad, verliep uitstekend en werd gevolgd door een geanimeerde nabespreking. Vervolgens vertrok mevrouw Ross naar de kosjere eettafel Nesjommelet. Zij gebruikte daar de maaltijd met onze gasten en de voorzitter van de Raad van Toezicht, Harry van den Bergh. Aan het einde van het bezoek gaf zij een interview aan het NIW dat op 11 maart verscheen en waarin zij zich zeer positief uitte over het werk van JMW.

- Gemeenschapsraad-JMW

Op 20 maart j.l. kwam de Gemeenschapsraad voor de eerste keer bijeen. Niet alle vertegenwoordigers waren aanwezig. Het NIK had slechts vier van de zes leden benoemd. Een PIK-vertegenwoordiger gaf de voorkeur aan Ajax-PSV en een vertegenwoordiger van de ouderenorganisaties zegde af daar haar organisatie binnenkort wordt opgeheven.

Tijdens de eerste vergadering werd kennis met elkaar gemaakt, een aantal huishoudelijke zaken besproken (voorzitterschap, opstelling reglement, aantal vergaderingen, informatievoorziening) en stond de voorzitter van de Raad van Toezicht uitgebreid stil bij de processen waarin JMW verwickeld is met de gebroeders Staal en de orthodoxe organisaties. Afgesloten werd met een presentatie van de werkzaamheden door de bestuurder.

Inmiddels zijn alle leden van het NIK benoemd.

- Fusieperikelen

Op 15 maart j.l. werd conform afspraak met het NIK en de NIHS een nieuwe **stichting Voormalige Joodse voogdij-instellingen** opgericht. De bedoeling is dat na de fusie van de Joodse voogdij-instellingen met het Samenwerkingsverband-JMW, een deel van de fondsen

zullen worden ingebracht binnen deze stichting. Het betreft in ieder geval het Joods Jongensweeshuis, het Joods Meisjesweeshuis, de Rudelsheimstichting, de Bergstichting, Jozeboko en Megadlé Jethomim. Over m.n. Le-Ezrath haJeled zal nog worden gesproken.

Op 24 maart j.l. vond het **hoger beroep** plaatst van de gebroeders Staal en 12 orthodox-Joodse organisaties. Bij het hoger beroep van de broers Staal was er ruim sprake van publieke belangstelling. De pleidooien van de advocaten leverde geen nieuws op. Hetzelfde betrof het pleidooi in de zaak Bné Akiwa c.s. versus Samenwerkingsverband-JMW. De rechtbank stelde zo spoedig mogelijk een uitspraak te doen. Gerekend dient te worden op minimaal 6 weken.

Na de publicatie in Trouw inzake het onderzoek van Elma Verhey (waarover hieronder meer), heeft de advocaat van Staal Ploeger (advocaat JMW) verzocht nieuw materiaal te mogen indienen bij de rechtbank. Ploeger heeft dit afgewezen op juridische en inhoudelijke gronden.

Archief Philip Staal

- **Kind van de rekening van Elma Verhey**

In 2000 heeft JMW op verzoek van het Israël Instituut Elma Verhey en Pauline Micheels toestemming gegeven om voor hun onderzoek naar het beheer van de vermogens van minderjarige oorlogswezen door de Joodse voogdij-instellingen gebruik te maken van de archieven die onder beheer staan van JMW en m.n. het archief van de Gefusioneerde Joodse Instellingen voor Kinderbescherming (de Fusie).

Ondanks toezeggingen van Verhey dat over het manuscript uitgebreid met JMW zou worden gesproken ontving de bestuurder in een zeer laat stadium een drukproef. De uitgever, De Bezige Bij, drong aan op een snelle reactie en stelde dat alleen nog beperkte wijzigingen mogelijk waren. Het boek bleek bepaald negatieve conclusies te bevatten t.o.v. de Joodse voogdij-organisaties. Negatief werd geschreven over het vertrek van een groep pupillen met Leo Cohen (begeleider vanuit de Bergstichting en na zijn terugkeer in Nederland directeur van de Fusie) op alijah naar Israël, gesteld werd dat Leo Cohen gebruik van de vermogens van deze pupillen heeft gemaakt t.b.v. de kibboets, dat er gebruik van de vermogens van de kinderen is gemaakt om de exploitatiekosten van de Joodse voogdij-instellingen te dekken en dat in 1976 de financiële dossiers van de pupillen door Leo Cohen zijn vernietigd om bewijzen van dit alles te doen verdwijnen.

Na lezing besloot de bestuurder een steekproef te trekken vanuit de door Verhey gebruikte bronnen en deze met de tekst van haar boek te vergelijken. Na een eerste steekproef volgden er meer. Geconcludeerd werd dat Verhey op z'n minst 'slordig' is geweest in haar beschrijving van de bronnen.

Deze conclusie werd schriftelijk overgebracht aan Verhey met het voorstel om hierover verder te overleggen. Ondertussen bleek het boek al in promotieblaadjes van boekhandels te staan met daarbij een aantal vergaande conclusies.

Het gesprek vond plaats op 8 maart j.l. Bij het gesprek was tevens aanwezig George Italiaander. George werkt sinds 1 januari 2004 aan het op orde brengen van de archieven in het Gemeente archief Amsterdam.

Elma Verhey werd voorgesteld om de publicatie uit te stellen, opdat er tijd was om de bronnen verder te bekijken en deze samen te bekijken. Een aantal slordigheden werd ter illustratie genoemd. Indien Verhey niet op dit voorstel zou ingaan, zou JMW afstand nemen van het boek en werd verzocht om een verklaring in het boek te mogen opnemen en het woord te mogen voeren bij de presentatie. Verhey stelde hierover te willen denken en het besluit te melden voordat het boek zou uitkomen.

Van Verhey werd geëist op grond van de gesloten overeenkomst tussen JMW en Verhey/

Micheels dat aan alle privacy-vereisten zou worden voldaan. Dat betekent ook dat initialen van pupillen geanonimiseerd dienen te worden. Het gesprek had geen echt plezierig karakter. Een maand later vernam de bestuurder van prof. H. Blom dat op 20 april de presentatie van het boek was vastgesteld. Na een mailtje van de bestuurder werd dit bevestigd door Verhey. Daar de bestuurder na het gesprek met Verhey al rekening hield met dit scenario, is hij verder gegaan met het onderzoeken van de bronnen en heeft een uitgebreide reactie geschreven. Deze ligt inmiddels nagenoeg klaar onder de titel 'Een goede naam'. Op zondag 10 april verzond de bestuurder een informatiebulletin naar de medewerkers van JMW over bovenstaande. Op 11 april werd hij benaderd door het NIW en door Trouw. Beide waren in bezit gekomen van dit bulletin. Opnieuw heeft een medewerker 'gelekt'. De publicatie in Trouw leidde tot een boze mailwisseling met Elma Verhey waarin de bestuurder verweten werd het embargo rond het manuscript te hebben geschonden. Het leidde tot een onplezierige mailwisseling.

Communicatieplan

Inmiddels is in overleg tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en de bestuurder een Communicatieplan uitgewerkt.

Naar algemene pers en stakeholders:

Na de presentatie van 'Kind van de rekening' woensdagmiddag 20 april a.s. zal JMW een ***persbericht*** uitgeven en zal de bestuurder zich ter beschikking van de pers stellen. Op 21 april zal de ***uitgebreide reactie van JMW*** 'Een goede naam' worden gepubliceerd via de JMW-website. 's Middags komen 300 boekjes van de drukker. Deze zullen verspreid worden onder belangstellenden, betrokkenen en stakeholders van JMW. JMW probeert op de Opiniepagina van een van de grote dagbladen een ***uitgebreid artikel*** te plaatsen.

Naar Joodse pers:

Het ***NIW*** heeft op 15 april een uitgebreid artikel gepubliceerd. De bestuurder heeft afgesproken om 'onder embargo' zijn reactie ter beschikking te stellen voor een artikel op 22 april a.s. (de presentatie van Kind van de rekening woensdagmiddag is te laat voor het NIW).

Naar Belangenorganisaties in Nederland en Israël:

De bestuurder heeft inmiddels brieven doen uitgaan naar het Auschwitz Comité, het VBV, het HOK en het JOK. In deze brief wordt deze organisaties toegezegd dat zij de reactie van JMW opgestuurd zullen krijgen en worden zij uitgenodigd voor een ***informatiebijeenkomst*** op 11 mei a.s.

Eind Mei, begin juni zullen Harry van den Bergh en de bestuurder een ***werkbezoek brengen aan Israël*** en daar spreken met diverse belangenorganisaties, m.n. voor oorlogswezen.

Financiën

Wat betreft de financiële situatie van JMW zijn er een aantal goede berichten, maar zijn er ook een aantal bedreigingen te melden.

- **Jaarrekening 2004**

In de afgelopen periode is de Jaarrekening 2004 opgemaakt. Deze jaarrekening eindigt op een exploitatietekort van € 610.000 (begroot: € 991.000), Het tekort ligt hiermee ruim binnen de afspraken die met de Raad van Toezicht en de ondersteunende fondsen zijn gemaakt.

Inmiddels zijn ook nagenoeg alle afrekeningen naar de diverse financiers/subsidiegevers verzonden.

- Claims Conference

Van de C.C. zijn er voor 2005 een tweetal grants binnengekomen. Voor casemanagement/ maatschappelijk werk en vervoerskosten vrijwilligers is er een bedrag van \$ 140.000 beschikbaar, voor de thuiszorg in samenwerking met Beth Shalom een bedrag van \$ 120.000 (JMW: \$ 69.500, JABC: \$ 50.500).

- Maror

Op 15 april j.l. zijn door JMW drie aanvragen ingediend voor de derde verdelingsronde van de Collectieve Marorgelden. Het betreft aanvragen voor 2006.

Aangevraagd is een bedrag voor het voortzetten van de projecten:

. vrijwilligerswerk van € 83.850,--

. samenlevingsopbouw € 80.240,--

en een nieuwe aanvraag voor een projectmedewerker nieuwe activiteiten van € 17.210,--

- NIISA: Beth Simcha

Op 16 maart j.l. bezochten de bestuurder en het hoofd Ouderenwerk, Eva de Baat, een vergadering van het dagelijks bestuur van de NIISA. De NIISA maakte duidelijk te willen bezuinigen op hun financiële bijdrage aan het sociaal-cultureel clubwerk 'Beth Simcha' van € 82.000,--.

Omdat de bestuurder het verloop van dit overleg als weinig bevredigend ervoer, werd er een stevige brief na gestuurd. In reactie hierop heeft de NIISA besloten om voor 2006 niet op hun financiële bijdrage te korten.

- Cefina-JMW

De bestuurder het als lid van het algemeen bestuur van Cefina op 22 maart een bestuursvergadering bijgewoond. Uit de 53e actie zal JMW naast de bijdrage voor sociale arbeid van € 66.000, een aanvullende bijdrage ontvangen van € 30.000. Uit de volgende actie is naast de bijdrage voor sociale arbeid een aanvullende bijdrage van € 50.000 toegezegd.

Een vergadering over specifiek fundraising voor JMW via Cefina is op verzoek van Cefina-bestuursleden verzet.

- Nieuwe bedreigingen van bezuinigingen door de Gemeente Amsterdam

Het maatschappelijk werk van JMW is voor 2005 en 2006 vrijgesteld van bezuinigingen. Dit geldt ook een aantal andere organisaties. De raad staat er echter op dat niettemin een bedrag van ca. € 280.000 wordt gekort in 2006. Aanzeggingen zijn ontvangen dat er mogelijk zal worden gekort op de **subsidies van Beth Simcha en van de kosjere eettafel**.

Op 6 april j.l. hebben de bestuurder en Ruud Mosch een bespreking gevoerd met ambtenaren van de Gemeente Amsterdam over de **afbouw van het maatschappelijk werk** vanaf 2007. In eerste instantie stelden de ambtenaren voor om onafhankelijk onderzoek te doen naar de noodzakelijkheid van hulpverlening door JMW. Afbouw diende plaats te vinden vanaf 2007 (op grond van een motie van de heer Reuten, PvdA). Men was bereid JMW de fasering te laten aangeven. JMW stelde daarop voor de afbouw synchroon te laten lopen met de afbouw door het Ministerie van VWS vanaf 1 januari 2009. De Gemeente stond hier niet meteen negatief tegenover en verzocht de informatie over deze regeling aan hen te doen toekomen. Geadviseerd werd om wethouder Belliot uit te nodigen voor een werkbezoek en ook de leden

van de Raad te benaderen. Hieraan wordt inmiddels gewerkt. JMW zal naast de persoonlijke benadering zich ook schriftelijk verzetten tegen de bezuinigingen op Beth Simcha en de Kosjere eettafel.

- bezuinigingen/personele afvloeiingen

De bestuurder is bezig de laatste afspraken rond de personele afvloeiingen in het kader van de tienprocents-bezuiniging af te ronden. Drie medewerkers zullen volgend jaar JMW verlaten, waaronder een gedwongen ontslag van een oudere medewerker. Doordat gebruik kan worden gemaakt van de C.C.-grant zullen de kosten van afvloeiingen etc. (ruim) binnen het garantiebedrag van de fondsen blijven.

- Diversen

In de verslagperiode zijn besprekingen begonnen met een collega-huurder in het **kantoor van JMW-Rotterdam**. JMW wil dit regionaal kantoor, gezien de afnemende formatie en de noodzakelijke kostenbesparingen, verlaten ten gunste van het kantoor Den Haag, maar wel een ontvangstruimte behouden in Rotterdam. De collega-huurder, een drukker, wil uitbreiden en staat ervoor open om twee kamers vrij te houden voor JMW en voor Sinai Ambulant. JMW is voor haar **telefoonverkeer** overgestapt op een nieuwe provider. Deze maatregel dient tot een behoorlijke kostenbesparing te leiden.

Sector Hulpverlening

De afgelopen jaren leken **JMW en het Sinai Centrum** uit elkaar te groeien. Het Sinai Centrum richtte zich qua doelgroep steeds meer op andere groepen getraumatiseerden en zocht zijn samenwerkingsverbanden steeds meer in de Geestelijke gezondheidszorg. De komst van een nieuwe bestuurder, Cor de Bode, lijkt echter een nieuwe wind te doen waaien binnen de Sinai. In een nieuwe beleidsnota is weer vastgesteld dat de Joodse doelgroep centraal staat in de dienstverlening van het Sinai Centrum. Een bespreking tussen beide bestuurders heeft geleid tot het voornemen om met nieuw elan te bekijken welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn. Daarbij wordt o.a. gedacht aan het inhuren van maatschappelijk werk door de Sinai voor DBC-afspraken (Diagnose BehandelingsCombinatie) etc. Een actiever, gezamenlijke, benadering van de doelgroep en m.n. de jongeren; uitbreiding van de gezamenlijke preventieactiviteiten; gebruik van kantoren in de Mediene etc. Besloten is om op korte termijn met een aantal medewerkers een nieuwe start te maken en deze samenwerkingsmogelijkheden te inventariseren.

JMW heeft, naast de emailhulpverlening, sinds maart de **Forum-mogelijkheid op de website** geactiveerd. Een groepje medewerkers houdt zich bezig met het bedenken van onderwerpen en het begeleiden van het Forum. Voor de werkzaamheden is een werkplan vastgesteld.

Sector Thuiszorg

De eerder aangekondigde **PR-campagne voor de Thuiszorg** is in volle gang. Advertenties worden geplaatst in Joodse bladen, maar ook in Het Parool en in wijkbladen. Bij De Benjamin is een boekenlegger van JMW-Thuiszorg verspreid. Het effect van de campagne zal zorgvuldig worden bijgehouden. Er wordt rekening mee gehouden dat het effect zich m.n. op langere termijn zal doen gelden.

Het mr. Visserhuis wil met JMW de mogelijkheden van **Thuiszorg in Den Haag** onderzoeken. Op korte termijn zal hierover overleg plaatsvinden. Het maken van productieafspraken voor Den Haag hoeft geen probleem te zijn. Wel dient bekeken te worden of thuiszorg in Den Haag organisatorisch haalbaar is en of dit kan worden uitgevoerd binnen de door de AWBZ vastgestelde normbedragen.

Opnieuw vindt er binnen de Thuiszorg een **benchmarkonderzoek** plaats. JMW zal deze maand de laatste gegevens aanleveren. Een Medewerkersraadpleging onder de Thuiszorg-medewerkers geeft aan dat JMW binnen de gemiddelde totaalscore zit. JMW scoort in vergelijking met de sector significant gunstiger op: motiverend leiderschap en samenbindende waarden. Significant minder gunstig wordt gescoord op competentiegerichtheid en ontplooiing. Het effect is dat JMW gunstiger scoort op 'betrokkenheid bij de organisatie' en 'gerapporteerd verzuim' en minder gunstig op 'emotionele situaties'. De scores lijken een goed beeld te geven hoe het werk bij JMW door medewerkers ervaren wordt. Men is erg betrokken, maar door de betrokkenheid bij de organisatie en de doelgroep is er ook sprake van een sterke emotionele dimensie bij het werk! De rapportage is bij de bestuurder op te vragen.

Sector Zorg & Preventie

Eerder is gemeld dat bij het vertrek van Nicolienne Wolf als coördinator Samenlevingsopbouw vooralsnog de **leiding over de afdeling Samenlevingsopbouw** is overgenomen door Karien Anstadt (hoofd vrijwilligerswerk) en Eva de Baat (hoofd Ouderenwerk). De samenwerking tussen beide dames en de samenwerking tussen de dames en de medewerkers van de afdeling Samenlevingsopbouw verloopt goed, doch zal over enige maanden geëvalueerd worden. De nieuwe situatie lijkt ook te leiden tot een betere samenwerking tussen de afdelingen Samenlevingsopbouw en Ouderenwerk.

Een **evaluatie van de Limmoed** in december heeft plaatsgevonden. De Limmoed is een samenwerking tussen JMW en Crescas. Crescas heeft op grond van zijn evaluatie besloten zich uit dit project terug te trekken. JMW zal ook in 2005 een Limmoed organiseren, maar zal proberen de organisatie meer in handen te leggen van vrijwilligers.

De **Jom Tsavta** op 3 april was geanimeerd en succesvol. Ongeveer 300-325 Israëli's en hun familieleden kwamen ondanks de zeer zonnige dag naar de Roeterstraat in Amsterdam. Voor volgend jaar is het de bedoeling om de activiteiten meer regionaal en kleinschaliger te organiseren.

Op 10 april vond de Landelijke Vrijwilligersdag plaats. Deze dag wordt om de anderhalf jaar gehouden. In het Victoriahotel kwamen ca. 60-65 vrijwilligers bijeen. Met name werd gekeken naar nieuwe vrijwilligersactiviteiten die in andere landen via het V.I.P.-project zijn uitgewisseld. Loek Kater vertelde de toehoorder als bestuurslid van de European Council of Jewish Communities (ECJC) over het werk van deze organisatie m.n. in het kader van de Social welfare.

Overig

Inmiddels zijn de statuten van het **Joods zorgcircuit** door de notaris gepasseerd. Een eerste officiële vergadering van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur heeft plaatsgevonden. Verslag is gegeven over de afgelopen periode. De Raad van Toezicht uitte zich positief over de behaalde immateriële en materiële resultaten (bezuiniging van ca. € 140.000).

Op 10 en 11 april bracht de nieuwe voorzitter van de **European Council for Jewish Communities** (ECJC), Jonathan Joseph, en zijn directeur, Neville Kluk, een bezoek aan Nederland. Zondag 10 april bezochten beide heren tijdens de lunch de Landelijke Vrijwilligersdag van JMW en waren Harry van den Bergh, Gerard Sanders en de bestuurder aanwezig bij een receptie en een diner ter ere van dit bezoek. Op 11 april nam de bestuurder het bezoek (en Loek Kater) mee naar het Sinai Centrum in Amersfoort. Bij het Sinai Centrum werd door Willem Snelleman, eerste geneeskundig psychiater, een presentatie over het Sinai Centrum en een rondleiding verzorgd. De Bestuurder hield een presentatie over de demogra-

fie van de Joden in Nederland, het Joods Zorgcircuit en m.n. de werkzaamheden van JMW.

Hans Vuijsje,
algemeen directeur